

Beleidskader Fonds voor Cultuurparticipatie

In de subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2013-2016 is opgenomen dat fondsen de beleidsplannen opstellen aan de hand van het voor het desbetreffende fonds door de minister bekendgemaakte beleidskader. Hierin treft u inhoudelijke aanwijzingen en richtbedragen per doel. Ik vraag u om in uw beleidsplan per doel/regeling aandacht te schenken aan het effect dat met de activiteiten wordt beoogd en hoe u dit gaat meten.

De mogelijkheid bestaat dat budgetten nog zullen verschuiven, afhankelijk van de matching van subsidies met de andere overheden en de precieze invulling van de basisinfrastructuur. Ik vraag het fonds om eventuele verschuivingen van budgetten ter accordering aan mij voor te leggen.

Het Fonds voor Cultuurparticipatie zal fuseren met het Fonds Podiumkunsten. Ik heb echter met u afgesproken dat u afzonderlijk een beleidsplan indient. Dit kader heeft dan ook alleen betrekking op het Fonds voor Cultuurparticipatie.

1. Doel

Op het terrein van cultuurparticipatie zet ik in op cultuureducatie (met name in het primair onderwijs), talentontwikkeling (pre-kunstvakonderwijs) en de innovatie van de amateurkunst (inclusief immaterieel erfgoed). Het gaat daarbij om activiteiten die een aanvulling vormen op aanbod dat door private of andere overheidsmiddelen tot stand komt. Ik beschouw de toepassing van e-cultuur binnen de eigen discipline(s) als vanzelfsprekend onderdeel hiervan.

1) Cultuureducatie

Door middel van het programma 'Cultuureducatie met kwaliteit' wil ik een betere verankering van cultuureducatie in het onderwijs en bij instellingen bewerkstelligen. Het programma kent de volgende subdoelen:

- de doelen van het cultuuronderwijs en de educatie door de culturele instellingen (in relatie tot het onderwijs en daarbuiten) worden duidelijker;
- culturele instellingen en scholen (in het bijzonder leraren) worden met concrete inhoudelijke handvatten, zoals doorgaande leerlijnen, ondersteund bij het geven van invulling aan de kerndoelen;
- het aanbod vanuit culturele instellingen sluit goed aan bij de verduidelijkte doelen van het cultuuronderwijs;
- het stelsel dat zicht houdt op de kwaliteit van het onderwijs en de cultuursector ook voor het cultuuronderwijs en de educatie door culturele instellingen functioneert goed.

2) Talentontwikkeling

Het kabinet wil dat jong talent in alle disciplines in de fase voorafgaand aan het kunstvakonderwijs wordt gevonden en begeleid.

3) Innovatie amateurkunst

Het kabinet wil dat beoefenaars, verenigingen en instellingen worden ondersteund bij het inspelen op de veranderingen in de kunstbeoefening zoals het rapport Toekomst Kunstbeoefening van het Sociaal en Cultureel Planbureau die schetst. Ook moet ervaring worden opgedaan in het kader van de uitvoering van het UNESCO-verdrag immaterieel erfgoed.

2. Budget

In de periode 2013-2016 zal voor het Fonds voor Cultuurparticipatie € 12,26 mln. per jaar beschikbaar zijn (exclusief ZBO-korting). Hierbij worden, na akkoord op de bestuurlijke afspraken met de Landsdelen en G3, de additioneel te beschikken middelen voor de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (10 miljoen euro) meegenomen. Ik verwacht dat de beheerslasten maximaal 10% bedragen van de totale subsidie. De richtbedragen in dit beleidskader zijn daarop gebaseerd.

In aanvulling op de bedragen die in het kader worden genoemd stel ik per jaar € 1,8 mln. uit het OCW-aandeel van de HGIS-middelen cultuur beschikbaar voor programma's gericht op marktverruiming. U kunt voor de periode 2013-2016 voorstellen voor dergelijke programma's in uw beleidsplan opnemen. Ik vraag u waar mogelijk gezamenlijk aanvragen in te dienen en oog te hebben voor focuslanden. De Raad voor Cultuur zal worden gevraagd over deze voorstellen een advies uit te brengen. Mijn besluit hierover neem ik mee in de beschikkingen.

3. Instrumentarium

De huidige subsidieregelingen van het Fonds voor Cultuurparticipatie lopen alle per 31 december 2012 af, met uitzondering van de regeling bijzondere projecten. Ik wil u vragen op basis van onderstaande uitgangspunten nieuwe regelingen te ontwikkelen.

In het algemeen vraag ik de fondsen tot een meer investeringsgerichte aanpak te komen, waarmee het ondernemerschap bij makers en instellingen wordt gestimuleerd. U kunt dan denken aan instrumenten waarbij toegekende middelen terugvloeden, zodat ze kunnen worden ingezet voor nieuwe projecten. Daarnaast gaat het om een meer vraaggestuurd instrumentarium. Fondsen springen alleen aanvullend bij en financieren projecten met specifieke doelen. Tijdschriften worden niet door het fonds gesubsidieerd. Instellingen in de basisinfrastructuur kunnen geen aanvragen indienen bij het fonds.

Ik vraag u een meerjarige financieringsregeling voor activiteitsubsidies op te stellen en deze in het najaar van 2011 ter goedkeuring aan mij voor te leggen, zodat de procedure hiervan parallel loopt met die van de basisinfrastructuur. De meerjarige activiteitsubsidies betreffen een periode van twee jaar en kunnen na een evaluatie met twee jaar worden verlengd. Beoordeling van aanvragen vindt plaats in een vierjarig kader. De regeling dient aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- Scherpere omschrijving van de (categorieën van) activiteiten waarvoor subsidie kan worden aangevraagd; pluriformiteit en aanvullend op BIS-aanbod zijn hierbij belangrijke criteria.
- Invoering van een systeem van minimum en maximum budgetten, op basis van instellingskenmerken, met een stimulerende uitwerking op de prestaties;
- Matching van fondssubsidie door andere overheden;
- Externe financiering, anders dan overheidsfinanciering, als zwaarwegend criterium;
- Een systeem waarbij het fonds elke twee jaar de financiering van activiteiten beoordeelt op basis van objectieerbare criteria en elke vier jaar een integrale aanvraagronde plaatsvindt;
- Aandacht voor bezoekersaantallen
- Spreiding van instellingen en activiteiten.

Doel 1: betere verankering cultuureducatie in het onderwijs en bij culturele instellingen door middel van het programma 'Cultuureducatie met Kwaliteit' (€ 4 mln.; additioneel € 10 mln.)

Binnen het programma 'Cultuureducatie met Kwaliteit' vraag ik het fonds zorg te dragen voor landelijk flankerend beleid ten behoeve van scholen, leraren en culturele instellingen. Het flankerend beleid moet ondersteunend zijn aan de activiteiten die worden uitgevoerd met het budget dat scholen in het primair onderwijs via de prestatiebox ontvangen en instellingen via de gemeenschappelijke regeling *Cultuureducatie met Kwaliteit*. Het flankerend beleid omvat in ieder geval de verspreiding van *best practices*, onderzoeksresultaten en handreikingen voor scholen, docenten en instellingen. Hierop vooruitlopend ondersteunt het fonds al in 2012 een aantal landelijke projecten met een doorlopende leerlijn cultuureducatie. Voor het flankerend beleid is een budget van € 4 mln. beschikbaar.

Naast het flankerend beleid wordt de gemeenschappelijke regeling *Cultuureducatie met Kwaliteit* opgesteld, als uitwerking van de bestuurlijke afspraken tussen OCW, landsdelen en G3. De regeling heeft tot doel de kwaliteit van het cultuuronderwijs en de educatie door culturele instellingen te versterken door middel van duurzame en intensieve samenwerking tussen het lokale onderwijs en de culturele sector. De samenwerking dient gestoeld te zijn op een onderwijskundige visie en de culturele ontwikkeling van het kind centraal te stellen (in plaats van korte aanbodgerichte kennismakingen).

Het programma *Cultuureducatie met Kwaliteit* start in 2012. Aangezien het advies van de Onderwijsraad en de Raad voor Cultuur echter pas in mei 2012 en de daarop te baseren instrumenten en handvatten naar verwachting pas medio 2013 beschikbaar zullen zijn zal de aanvraagprocedure in twee rondes worden opgedeeld:

- In 2012 kunnen voor de periode 2013 – 2014 aanvragen worden ingediend die bijdragen aan de doelstellingen van *Cultuureducatie met Kwaliteit* voortbouwend op bestaande initiatieven en werkwijzen met betrekking tot cultuureducatie;
- In 2014 kunnen voor de periode 2015 - 2016 aanvragen worden ingediend die eveneens bijdragen aan de doelstellingen van *Cultuureducatie met Kwaliteit* maar die mede de adviezen van de Raad voor Cultuur en de Onderwijsraad en de landelijk ontwikkelde instrumenten en handvatten als uitgangspunt nemen.

De regeling *Cultuureducatie met Kwaliteit* wordt additioneel gefinancierd. Rijk en landsdelen/ gemeenten stellen ieder een bedrag beschikbaar voor aanvragen van instellingen uit betreffende landsdeel/ stad. Voor de regeling is € 10 mln. beschikbaar. De nog te maken bestuurlijke afspraken zullen aanvullende richtlijnen en criteria ten behoeve van deze regeling bevatten.

Doel 2: ondersteuning van jong talent in de fase voorafgaand aan het kunstvakonderwijs (€ 2,5 mln.)

Het programma talentontwikkeling richt zich onder meer op buitenschoolse projecten en concoursen. Binnen dit programma kan het Fonds voor Cultuurparticipatie meerjarige activiteitsubsidies toekennen. Samenhang is gewenst met de ambities van het kunstvakonderwijs ten aanzien van de vooropleidingen muziek en dans uit het sectorplan kunstonderwijs van de HBO-raad. Voor het programma is € 2,5 mln beschikbaar.

Doel 3: ondersteuning van actieve kunstbeoefening (€ 4 mln.)

Het programma innovatie amateurkunst ondersteunt beoefenaars, verenigingen en instellingen bij het inspelen op de veranderingen in de kunstbeoefening zoals het rapport *Toekomst Kunstbeoefening* van het

Sociaal en Cultureel Planbureau die schetst. Ook wordt binnen dit programma een aantal pilots gefinancierd in het kader van de uitvoering van het UNESCO-verdrag immaterieel erfgoed. Voor het programma is € 4 mln. beschikbaar. Tot slot kan een deel van het budget van dit programma worden aangewend voor meerjarige activiteitsubsidies voor (inter)nationale manifestaties die bijdragen aan excellentie en vakmanschap binnen de amateurkunst.

Regelingen 2008-2012¹	Budgetten 2008-2012
Regeling Cultuurparticipatie voor Gemeenten en Provincies	€ 13,9 mln.
Plusregeling Cultuureducatie, Volkscultuur en Amateurkunst	€ 4,5 mln.
Programma Het Beste van Twee Werelden	€ 2,5 mln.
Programma Er Zit Muziek in Ieder Kind	€ 3 mln.
27 instellingen basisinfrastructuur	€ 4,9 mln.
Internationale samenwerking	€ 0,2 mln.
Beheerslasten	€ 2 mln.
Totaal	€ 31 mln.

Regelingen 2013-2016	Budgetten 2013-2016
Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit ²	€ 10 mln.
Landelijke flankerend beleid <i>Cultuureducatie met Kwaliteit</i>	€ 4 mln.
Programma Innovatie Amateurkunst (incl. pilots immaterieel erfgoed)	€ 4 mln.
Programma talentontwikkeling (pre-kunstvakonderwijs)	€ 2,5 mln.
Beheerslasten	€ 1,7 mln.
Totaal	€ 22,2 mln.

5. Beoordelingscriteria en systematiek

Ik wil het beoordelingssysteem bij de fondsen verbreden en u vragen de beoordelingscriteria zoveel mogelijk te objectiveren. Deze dienen tevens aan te sluiten bij de criteria van de basisinfrastructuur. Het gaat daarbij om de volgende criteria:

- Artistieke kwaliteit;
- (Inter)nationale betekenis van de activiteiten;

¹ Bedragen gebaseerd op beleidsplan 2009-2012.

² Dit bedrag wordt, na het maken van de bestuurlijke afspraak Cultuureducatie met Kwaliteit, additioneel beschikt.

- Aanvullend op bestaand aanbod;
- Publieksbereik;
- Participatie en educatie;
- Ondernemerschap (o.a. eigen inkomstenpercentage);
- Samenwerking en matching met andere publieke en private partijen;
- Geografische spreiding;
- R&D en talentontwikkeling (in dat geval weegt ondernemerschap minder zwaar);

In uw beleidsplan wil ik graag terugzien welke beoordelingsprocedure u hanteert. Ik wil u vragen daarbij per regeling aan te geven hoe u bovenstaande criteria bij de beoordeling meeneemt en weegt.

De verbreding van de beoordelingssystematiek moet ook duidelijk zichtbaar worden in de profielen van de beoordelingscommissies. Ik wil u vragen aan te geven hoe de profielen van de leden van de beoordelingscommissie aansluiten bij bovenstaande beoordelingscriteria.

6. Prestatie-eisen

Ik wil u vragen in uw beleidsplan voorstellen op te nemen voor jaarlijkse verantwoording aan OCW. Ik vraag u per instrument, regeling of doel de prestatievoornemens te benoemen. Het gaat dan om:

- Verantwoording van de bedrijfsvoering van het fonds;
- Verantwoording van de kwalitatieve prestaties van gesubsidieerde activiteiten;
- Verantwoording van kwantitatieve prestaties van gesubsidieerde activiteiten.

7. Beleidsinformatie

Het ministerie van OCW en de fondsen hebben een gezamenlijk belang aan brede sectorinformatie als input voor beleidsontwikkeling. Ik wil daarom nieuwe afspraken maken met de fondsen over het verzamelen van beleidsinformatie en gegevens ten behoeve van statistiek.

Een aandachtspunt bij deze afspraken is de programmering van verkennend en evaluatief onderzoek. Ik wil u vragen uw voornemens voor onderzoeksprogrammering te specificeren in uw beleidsplan, zowel wat betreft inhoud als proces (onderzoeksbudget en planning).

Daarnaast wil ik afspraken met u maken over de verzameling van sectorinformatie, waaronder de gegevens die door het fonds gebruikt worden voor verantwoording van subsidies zoals hierboven genoemd. Hiertoe wil ik samen met u een informatieprotocol opstellen met te verzamelen gegevens van gesubsidieerde instellingen. Deze informatieprotocol(len) worden als bijlage opgenomen bij de beschikking aan het fonds.

8. Planning

Op basis van bovenstaande wil ik u vragen voor 1 november 2011 de regelingen voor meerjarige activiteitensubsidies ter goedkeuring aan mij voor te leggen, zodat de aanvraagprocedure aansluit op die van de basisinfrastructuur.

Vervolgens dient u voor 1 februari 2012 het beleidsplan in bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Dit wordt vervolgens aan de Raad voor Cultuur verstuurd, zodat de plannen van de fondsen kunnen worden meegenomen in het advies over het totale cultuurstelsel. Mogelijk worden er specifieke vragen over de fondsen opgenomen in de adviesaanvraag. Van het Fonds voor Cultuurparticipatie wordt

verwacht dat het nauw samenwerkt met het nieuw te vormen Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst. Gelet hierop zal OCW aan de Raad voor Cultuur vragen om de aanvraag van het kennisinstituut te beoordelen in samenhang met het beleidsplan van het Fonds voor Cultuurparticipatie. Op Prinsjesdag 2012 volgt de officiële beschikking. Hierin worden de prestatie-afspraken, die op basis van het beleidsplan worden opgesteld, vastgelegd.